

Labdarúgó világbajnokságok és állambiztonság a Kádár-korszakban ^[1]

„Feladatommal kapcsolatosan jelentem, hogy a totózóban és az espressóban a következőket mondták el. Az espressóban jelenlévők kb. 10%-a azt állította, hogy a magyar csapat lefeküdt a szovjeteknek. A nagyobbik része a társaságnak cáfolta ezt azzal az indokkal, hogy elmúlt már a Rákosi-rendszer, ahol le kellett adni a mérkőzést. Elmondásuk szerint azért kapott ki a válogatott, mert teljesítménye a VB-n a legrapszódikusabb volt. Nem fogtak ki jó napot.”

Bevezetés

A kiépülő kommunista rendszer kezdetétől fogva nagy figyelmet fordított a sportra, és azon belül különösen a labdarúgásra. A különböző klubcsapatokat állami erőszakos szervezetek, valamint intézmények (szakszervezetek) csapataivá alakították. A politikai vezetés a válogatott sikereit a rendszer sikerének állította be, és tudatosan arra használta ezeket, hogy javítsa a lakosság hangulatát. Ennek fejében bizonyos kiváltságokban részesítette a legjobb labdarúgókat. A foci és a politika összefonódása persze vissza is ütött: az 1954-ben elvesztett VB-döntő után napokon keresztül utcai tüntetések zajlottak Budapesten. Bár a vezetés ezután kritikusan viszonyult a csapathoz, annak vezéralakjai nem lettek gyanúsítottak. 1956 után azonban külföldön maradt legendás játékosok közül többen is „kivívták” a politikai rendőrség érdeklődését. Habár ekkor több klubcsapat is visszakaphatta a régi nevét, a foci és a politika viszonyának negyvenes évek végén kialakult rendszere 1990-ig nem sokat változott.

Az állambiztonság 1956, de még inkább 1962 után igyekezett szakítani az állambiztonsági szervek mindenről mindent tudni akaró ún. totális elhárítás elvével és gyakorlatával. Azonban a legnépszerűbb, nagy tömegeket mozgósító, és széles körű külföldi kapcsolatrendszerrel rendelkező labdarúgás nem kerülte el a politikai rendőrség figyelmét. A sportág ellenőrzés alapvetően két okból volt fontos. Egyrészt a népszerűség miatt: egy-egy válogatott vagy klubmérkőzés gyakorlatilag a legnagyobb, nem a politikai vezetés által szervezett tömegmegmozdulásnak számított akkoriban, így egyáltalán nem volt közömbös a hatalom számára, hogy milyen kijelentések, rigmusok hangozzanak el a lelátókon. Másrészt a labdarúgók (edzők, bírók stb.) gyakran utaztak a nyugati országokba, ahol külföldi menedzserek, játékos-ügynökök, valamint ellenséges propagandaszervek tevékenységének célpontjaivá válhattak, és „nem kívánatos” nyugati kapcsolatokat ápolhattak, ill. az utazások különböző gazdasági jellegű visszaélésekre adtak lehetőséget a játékosok és a vezetők számára.

Az állambiztonsági ellenőrzés fő eszköze az ügynökhálózat volt, ezen keresztül jutottak információhoz a szövetségről, a különböző klubok vezetéséről, a játékosokról, az öltözőkben, a pályákon és a lelátókon történekről. A labdarúgás területén foglalkoztatott hálózat nagyságáról csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezőnk. 1969-ben például az Magyar Labdarúgó Szövetség vezetésében és apparátusában, a válogatott keretben, az orvosok és a gyurók között egy 141 főt érintő ellenőrzés során 11 egykori vagy még aktív besúgót regisztráltak. Ebben azonban nem voltak benne a budapesti és a megyei rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szervei által tartott ügynökök, akik a különböző klubok vezetőit és játékosait figyelték meg. Emellett a lelátók hangulatáról nemcsak a sportvonalon, hanem bármilyen egyéb területen foglalkoztatott, de a meccsre rendszeresen vagy rendszeretlenül kilátogató ügynökök is jelenthettek.

A hálózat mellett az állambiztonság igyekezett a vezető pozícióban lévő és más fontos munkakörben dolgozó személyekkel (elnökökkel, főtítkárokkal, edzőkkel, nemzetközi ügyintézőkkel stb.) is, mint hivatalos és társadalmi kapcsolatokkal összeköttetést találni. Egy-egy fontosabb esemény előtt rendszeresen voltak a hivatalos egyeztetések is a szövetségi vagy klubvezetés, valamint az illetékes pártbizottság, a rendőrség és az állambiztonság vezetőinek részvételével.

Mivel ebben az időszakban a magyar labdarúgó válogatott rendszeres résztvevője volt a világbajnokságoknak, ez a tény rendszeres kihívás elé állította a politikai rendőrséget. A nagy világversenyegek a második világháború után szükségszerűen a hidegháborús szembenállás, a két világhatalom vetélkedésének terepévé váltak, ahol egyes mérkőzések eredménye és a végső sorrend nagyon sokszor politikai jelentőségre tett szert. A keleti tömb országai, így Magyarország számára is külön problémát jelentett, hogy a világbajnokságokat mindig „nyugaton”, vagyis állambiztonsági szempontból ellenséges terepen rendezték meg. A tornák kiváló feltételeket teremtettek a nyugati sportolók, sportvezetőkkel, menedzserekkel, ill. az ott élő emigránsokkal való kapcsolattartásra, arról nem is beszélve, hogy szinte tárcán kínálták a nyugatra szökés lehetőségét. Távolról sem volt tehát mindegy, hogy kik vesznek részt a VB-ken: a labdarúgóknak nemcsak a legjobbaknak, hanem politikailag is megbízhatónak kellett lenniük.

A fentiek alapján nem meglepő, hogy a politikai rendőrség figyelemmel kísérte a világbajnokságokra való felkészülést és az azokon való részvételt. Az alábbi dokumentum-összeállítás ennek az állambiztonsági tevékenységnek az illusztrálását tűzi ki célul. Az iratokból természetesen nem alkothatunk teljes képet arról, milyen operatív munkát végzett a politikai rendőrség a VB-vel kapcsolatban, ezt az állambiztonsági iratanyag feldolgozottsági szintje sem teszi lehetővé, emellett figyelembe kell venni az iratpusztulásokat is. A közölt szövegek azonban mindenképpen lehetővé teszik, hogy néhány állókép felvillantásával bepillantsunk a magyar foci körül folytatott titkosrendőri munkába.

Az 1958-as VB-vel kapcsolatban két ügynökjelentés részletét közlöm. Az első arról tudósít, hogy az 1956-ban szétszaladt/szétszakadt aranycsapat nyugaton maradt tagjai szívesen játszottak volna a válogatottban, bár az adott körülmények között erre ők sem láttak sok esélyt. A második részlet a magyar csapat jó formájáról számol be, melynek kapcsán az ügynök, az ismert sportriportert, aki korábban (és később) az aranycsapat legendájának egyik propagálója és -tegyük hozzá - élvezője volt, ennek a mítoszhoz a szétválását tartotta fontosnak. A várakozások azonban nem teljesültek: válogatottunk először döntetlent játszott Wales-szel, majd kikapott a házigazda svédoktól, és a harmadik mérkőzésen hiába győzte le 4-0-ra Mexikót, a jobb gólkülönbség ellenére ismét meg kellett mérkőznie az ugyancsak 3 pontot szerző walesiekkel, az itt elszenvedett vereség pedig a világbajnokságtól való búcsút jelentette.

Az 1962-es chilei VB-re magabiztosan kijutó magyar válogatott a csoportkörét magabiztosan vette (2-1-re vertük Angliát, 6-1-re Bulgáriát, majd jött egy 0-0 Argentína ellen), ám a negyeddöntőben egy meg nem adott magyar gól miatt 1-0-ra kikaptunk a későbbi ezüstérmes Csehszlovákiától. Ezzel a versennyel kapcsolatban mindössze egyetlen jelentést találtam, amelyben a kémelhárítás a csapat operatív biztosításával összefüggő lépésekről számolt be. Ebből kiderült, hogy a legnagyobb szerepet a kifejezetten a VB idejére szervezett kapcsolatoknak szánták. Felhívom még a figyelmet a tervezett visszautazás idejére: az állambiztonság ezek szerint legalább a legjobb négy csapat közé várta a válogatottat...

A négy évvel később Angliában rendezett világbajnokságra ismét gond nélkül kijutott csapatunk. Első meccsünkön kikaptunk az Eusebioval felálló, később a bronzérmes megszerző portugáloktól, amivel nehéz helyzetbe került a válogatott, ám megvertük - és ezzel kiejtettük - a címvédő Brazíliát, majd Bulgáriát is, ezzel ismét ott voltunk a legjobb nyolc csapat között. Itt azonban a Szovjetunióval kerültünk össze: mint az itt közölt ügynökjelentések is mutatják, azonnal megindultak a találgatások, hogy vajon a magyarok „lefekszenek-e” a szovjeteknek, majd miután 2-1-es vereséget szenvedtünk, tovább folyt a viták, hogy tényleg felsőbb utasításra vesztettünk-e. Az, hogy az ilyen felvetések egyáltalán megjelentek a korabeli közvéleményben, jól jellemzi a korszak sport- és politika viszonyait. A mérkőzés résztvevői ma is tagadják a „bunda” vádját.

Ami korábban elképzelhetetlen volt, az 1969-ben bekövetkezett: a magyar válogatott, amely lényegében azonos volt az 1968-ban olimpiát nyert csapattal, nem jutott ki az 1970-es mexikói VB-re. A selejtezőcsoportban azonos pontszámmal végeztünk Csehszlovákiával, ezért semleges pályán újra meg kellett mérkőzni velük. Az 1969. december 3-án Marseille-ben lejátszott meccsen aztán a csehek nyertek 4-1-re. A mérkőzést közvetítő Szepesi György mondása „jönnek a csehszlovákok” évtizedekig élt a magyar köztudatban. (A vereséget azóta is sokan második „Mohácsnak” tekintetik, innen számítva a magyar foci hanyatlásának a kezdetét.) Az itt közölt kis részlet a politikai és állambiztonsági szempontból kényes, mert az 1968. augusztusi bevonulás után néhány hónappal rendezett Magyarország-Csehszlovákia mérkőzés előtti készülétekről tudósít, arról, hogy a politikai rendőrség még a válogatott összeállításába is beleszólt, ha érdekei azt kívánták.

Az 1974-es versenyre ismét nem sikerült a kijutás: a magyar csapat vereséget sem szenvedett a selejtezőben, ám rosszabb gólkülönbsége miatt csoportjában csak a 3. helyen végzett. 1978-ban azonban kvalifikálta magát a válogatott. A selejtezőcsoportot éppen a szovjetek előtt nyertük meg, majd az interkontinentális selejtezőn kétszer is legyőztük Bolíviát, így nyolc év után ismét ott lehettünk a VB-n. Itt azonban nem sok babér termelt a csapatnak: első meccsén - az ismert körülmények között - kikapott a házigazda argentinoktól, amelyet az olaszoktól és a franciáktól elszenvedett két sima vereség követett. A világbajnoksággal kapcsolatban közölt szövegek érdekességét az adja, hogy azokban egy labdarúgó, mint a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság III/III. Osztályának titkos megbízottja

számolt be a csapaton belül uralkodó hangulatról és az Argentínában tapasztaltakról. Az is kiderül persze, hogy nemcsak a szakmai vezetés, hanem az állambiztonság is igyekezett a gyenge szereplés okait felkutatni.

Az 1982-es spanyolországi és az 1986-os mexikói világbajnokságokkal kapcsolatban nem sikerült állambiztonsági jelentésekre bukkannom. A rend kedvéért megjegyzem, hogy a csoportból egyik alkalommal sem sikerült továbblépni. A viszonyok változását jelzi viszont, hogy az 1986-os szovjetektől elszenvedett súlyos vereség (0-6) okát a közvélemény már nem a politikában, hanem sokkal inkább a hazai sportvezetésben kereste. 1990-től aztán ezen a területen is változások történtek. Ha másban nem, hát annyiban, hogy a magyar válogatot azóta sem jutott ki a VB-re.

Forrás

Besúgói jelentések labdarúgó világbajnokságokról

1958

Részlet „Galambos” ügynök jelentéséből, 1958. április 24.

Április hónapban a Vasas labdarúgó csapatával néhány napot Madridban töltöttem. Jelentésemben néhány benyomásomat szeretném rögzíteni. [...]

A Vasas madridi szereplése alkalmával néhány jelenleg Spanyolországban élő magyar játékos is felkereste a csapatot (Czibor, Szolnok István, Kaszás László, Ilku Péter, D. Szabó). Közülük Cziborral folytattam érdekes beszélgetést. Czibor elmondta, mennyire fáj neki, hogy az 1958-as világbajnokságon nem lehet a magyar csapat tagja. Erre vonatkozóan azt kérte, hogy vessem fel Barcs Sándor, a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke előtt, hogy milyen jó hatása lenne nyugaton, ha a Magyar Labdarúgó Szövetség levelet bocsájtana ki, amiben a nyugaton élő labdarúgókról úgy nyilatkozna, hogy Puskást, Kocsist, Czibort szívesen játszatták a világbajnokságon, de a rendelkezésre álló rövid idő miatt az ő szerepeltetésük[re], csapatba állításukra már nincs lehetőség. Ez a gesztus Czibor szerint növelné a Magyar Labdarúgó Szövetség iránti szimpátiát, megnyugvást keltene a nyugatra ment magyarok körében, és számukra is kedvező helyzetet teremtenének. Czibor szavaiból mindenesetre az csendült ki, hogy ma már szívesen visszacsinálná nyugatra távozását, bár a jelenlegi körülmények között egy pillanatra sem gondol a hazatérésre. Azt is megemlítette, annak ellenére, hogy nagy összegű szerződése van, mégis sokkal könnyebben, felelőtlenebbül élt Magyarországon, mint ahogy ma él Spanyolországban. Ennek az a magyarázata, hogy ott sokkal nagyobb a kenyérharc, sokkal fokozottabban kell gondolni a jövőjére, és így minden fillérre vigyázni kell. Mint érdekességet elmondta azt, hogy Puskással, akivel itthon állandó éles harcban állott, most rendszeres levélváltásban és igen jó barátságban van.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-19652 28.

***

Részlet „Galambos” ügynök jelentéséből, 1958. május 21.

4. Glaszgoftban [!] a mérkőzés előtt és alatt jó hatása volt a játékosok között, hogy győzelem esetén prémiumot ígért nekik a szövetség. Javasolom, hogy a világbajnokság előtt a vezető elvtársak közül valaki, esetleg Marosán [György] elvtárs keresse fel a tatai edzőtáborban a játékosokat. Hallgassa meg kéréseiket, kívánságaikat, és ha ezt helyesnek találják, mondja meg, mire számíthatnak a játékosok sikeres világbajnokság esetén. Gondolok itt pénzzuttatásra, vámkedvezményre. Véleményem szerint - biztosra veszem, hogy az őszinte beszéd hasznára válna a csapatnak.

A válogatot hangulata, a kollektív szellem egyébként jobb, mint volt a nagy csapatnál. Az egyik angol újságíró meg is jegyezte: „ez talán nem is a magyar csapat, olyan szerényen viselkednek, nem hallatszik a kiáltozás”. Véleményem szerint ennek a jó hangulatnak a fokozása a világbajnokság előtt jelentős feladat, azért is lenne jó, ha eredményes világbajnokság esetén szét lehetne zúzni a Puskás, Kocsis legendát.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-19652 31.

***

1962

A BM II/2-L alosztály jelentése, 1962. május 4.

A chilei labdarúgó világbajnokságra 30 fős küldöttség utazik ki. Ebből 8 fő vezető és szakmai edző, 22 fő játékos. Több mint egy hónapig fognak kint tartózkodni, f. hó 11-én utaznak Olaszországba, és onnan utaznak tovább Chilébe. Visszaérkezésük június második felében várható.

A küldöttség biztosítására 6 fő társadalmi kapcsolatot szerveztünk be. [popup title="[...]"] format="Default click" activate="click" close text="A jelentés három vezető, egy MLSZ-munkatársat, egy újságíró és egy edzőt, valamint három játékost nevez meg."Mind a hat elvtárral külön-külön megállapodtunk abban, hogy a maguk részéről mindent megtesznek a csapat biztosítása érdekében, és hazatérésük után részletesen beszámolnak tapasztalataikról.

Jelzet: ÁBTL 3.1.5 O-19460/2 33.

***

1966

Részlet „Papp Ferenc” informátor jelentéséből, 1966. július 23.

Feladatomból a labdarúgó VB-vel kapcsolatosan a November 7. téri [Oktogon] totózában, ill. a Rozmaring espressóban a hangulat figyelése.

Feladatomból kapcsolatosan jelentem, hogy a November 7. téri totózában 4-5 személy volt, akik külön-külön saját szelvényükkel foglalkoztak, és beszélgetést nem folytattak.

A Rozmaring espressóban egy asztaltársaság 4 fővel volt, akik a VB-vel kapcsolatban az alábbiakat beszéltek. A magyar csapat eladja a mérkőzést, kapnak fejenként 100 000 Ft-t, és győzni engedik a szovjeteket. Később a társasághoz egy magas, kb. 45-50 [éves] férfi jött be, és bekapcsolódva a beszélgetésbe később kijelentette, ha a magyarok győznek, a szocializmusnak vége Magyarországon. A személy ezen kijelentése után távozott.

A XX. ker. Csilibé bejáró személyek is foglalkoztak a VB-vel és elmondták, hogy ugyan a magyar csapat jobb, de döntetlent hoznak ki, és a szerencsére bízzák a továbbjutást.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-39755 78-79.

***

Részlet „Papp Ferenc” informátor jelentéséből, 1966. július 29.

Feladatomból a VB-vel kapcsolatosan a November 7. téri totózó, Rozmaring espresso valamint más szórakozóhelyeken a hangulat megfigyelése.

Feladatomból kapcsolatosan jelentem, hogy a totózában és az espressóban a következőket mondták el. Az espressóban jelenlévők kb. 10%-a azt állította, hogy a magyar csapat lefejtette a szovjeteket. A nagyobbik része a társaságnak cáfolta ezt azzal az indokkal, hogy elmúlt már a Rákosi-rendszer, ahol le kellett adni a mérkőzést. Elmondásuk szerint azért kapott ki a válogatot, mert teljesítménye a VB-n a legrapszódikusabb volt. Nem fogtak ki jó napot. Júli[us] 24-én a Szeged Étteremben egy asztaltársaság ugyancsak foglalkozott a VB-vel és Baróti lemondásával. Bálint Lehel, a társaság egyik tagja egyenesen tiltakozott az ellen, hogy a csapat lefejtette. Ezenkívül elhangzott egy vicc is, mely szerint a csapat lefejtés előtt imádkozik.

Baróti lemondásával kapcsolatban a vélemény az, hogy már eleget dolgozott ezen a vonalon, a jelenlegi taktikája nem volt rossz, de éppen ideje, hogy átadja helyét egy fiatalabb, nagyobb tudású személynek.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-39755 80-81.

***

1970

Részlet a Magyar Labdarúgó Szövetség és a magyar labdarúgó sport operatív helyzetéről készített összefoglaló jelentésből, 1969. szeptember 24.

1969. április 28-án vezetői engedéllyel nyilvános helyre meghívtuk Sós Károly szövetségi kapitányt, és szóban tájékoztattuk a BM-szervek labdarúgó sporttal kapcsolatos tapasztalatairól, ezen belül az egyes élvonalbeli játékosok különböző törvénytörő tevékenységéről, sporterkölcsöt sértő magatartásáról. A beszélgetés célja az volt, hogy segítsük a szövetségi kapitánynak válogatási gondjait megoldani, mivel az 1969. május 25-i Magyarország-Csehszlovákia VB-selejtező mérkőzés előkészületei, a csapatkeret kijelölés erre az időpontra esett, és megítélésünk szerint ez a mérkőzés politikai jelentőséggel is bírt, mert sem a közhangulat alakulása, sem a mérkőzés kimenetele szempontjából nem volt közömbös számunkra a csapat összeállítása.

Sós Károly nagy meglepéssel fogadta a tájékoztatásunkat, és közölte, hogy arra a jövőben is igényt tart. Ugyanakkor megígérte, hogy ő is megad minden segítséget részünkre.

Jelzet: ÁBTL 3.1.5 O-19460/1 299.

***

1978

Részlet „Köszegi” fedőnevű titkos megbízott szóbeli beszámolójából, 1978. július 6.

Kérdés: Az elmúlt alkalommal jelentetteken kívül barátodtól hallottál-e még valamilyen egyéb zavaró körülményről, amelyek befolyásolták a játékosok hangulatát és kihatással lehettek teljesítményükre?

Válasz: Még két dolgot említenék ezzel kapcsolatban, amit ugyancsak barátomtól hallottam és szerinte ez a két dolog nagyban megrontotta a morális egységet a csapatnál, amely az Anglia [és] Argentína ellen elért eredmények után amúgy is elég rossz volt. Ez a két körülmény még tovább fokozta a morális egység szétbomlását és tulajdonképpen döntő szerepe volt - a korábban jelentetteken kívül - a csapat sikertelen világbajnoki szereplésében. Az egyik ilyen körülmény az volt, hogy a magyar játékosok ígéretet kaptak, hogy a világbajnokság után fogják kifizetni részükre a bejutási prémiumot, játékosonként 5-6 ezer dollár összegben, tehát valutában való fizetésről volt szó. Ezért az ígéretért a felelősséget tulajdonképpen senki sem tudta vállalni, ez egy ígéret volt a játékosoknak a vezetők részéről. Ez egyébként szóbeszéd volt a játékosok és a vezetők között is. És tulajdonképpen ebből az ígért prémiumból játékosonként átlag 80 ezer Ft bejutási prémium lett, ami magában foglalja a világbajnokságon történt szereplési jutalékot is.

A másik ilyen körülmény ugyancsak anyagi vonatkozású, ami szintén ígéret volt a játékosok felé. Még pedig a kint tartózkodásuk ideje alatt fizetendőapidíj. A játékosok erről a Hétfői Hírekből, valamint Krízsnán Józsefnek, az MLSZ főtitkárának a Fórum műsorban elhangzott nyilatkozatából értesültek, amelyek szerint a kint tartózkodásuk alatt emeltapidíjat fognak kapni. Ebből nem lett semmi, mivel 5,5 dollárt, a hivatalosapidíjat kapták csak meg.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-38117 29-30.

***

Részlet „Köszegi” titkos megbízott szóbeli beszámolójából, 1978. július 12.

Kérdés: Az Európából történő elutazás és az Argentínába való megérkezésről, valamint az ott tartózkodásról miket mondott el barátod?

Válasz: Barátom szerint a magyar küldöttség Európából Párizsból utazott el Buenos Airesbe. Párizsban csatlakozott hozzájuk Páder [János] elvtárs, az OTSH elnökhelyettese, Király Ferenc, a válogatott sajtóattaséja, Keszthelyi Mihály, Mezei György edzők és Tóth András labdarúgó. Argentínában biztonsági okokból a küldöttség úgy el volt zárva a külvilágtól, hogy ott megkeresni vagy megkönyörözni a játékosokat és a vezetőket szinte lehetetlen volt. Így a kint élő magyarokkal személyes találkozás sem jöhetett létre.

Buenos Airesből az argentinok elleni mérkőzést követő napon utazott el a magyar válogatott Mar del Platába Buenos Aires központjában egy kis katonai repülőtérrel egy kb. 40 személyes kormánygéppel. Ezen a repülőtéren helikopterek és személyszállító katonai vagy kormánygépek voltak. Mar del Platából autóbusszal utaztak tovább szálláshelyükre, egy tengerparti üdülőtelepre, Chapadmalalába. Itt egy szakszervezeti üdülőben voltak elszállásolva. Barátom szerint ez a terület, ahol az üdülő van, valójában Videla tábornok nyári elnöki rezidenciája. Lehet, hogy nem pontosan az az üdülő, ahol a magyar csapat szálláshelye volt, hanem annak környéke. A magyar csapat szálláshelye inkább a rezidencia személyzetének vagy a kormányőrök otthona lehet. Az üdülő környékén katonai alakulatok voltak. Ezen a szálláshelyen még a magyar újságíróknak is nagyon nehezen és körülményesen lehetett bejutni a csapathoz. Így barátom szerint a magyar küldöttség tagjai szinte kizárólag csak a szálloda személyzetével találkozhattak. Nem tapasztalta, hogy a személyzet a küldöttség valamelyik tagjával szorosabb kapcsolatot alakított volna ki.

Kérdés: 1978. június 11-én Buenos Airesben egy magyar klub látta vendégül a küldöttséget. Ezzel kapcsolatban mit hallottál barátodtól?

Válasz: Barátom szerint a magyar labdarúgó válogatott világbajnoki szereplését követően, a franciák elleni mérkőzés utáni napon Buenos Airesben, a külvárosban, az ott élő magyarok klubjában fogadást adtak a küldöttség tiszteletére. Ez a fogadás mindössze kb. 1 óráig tartott, elég rossz volt a hangulat. Ismerkedésre, barátkozásra nem volt lehetőség, külön ültek a vendégek és a vendéglátók is. Elég hivatalos formában zajlott le az egész. Krízsnán József köszöntötte a klubban összegyűlteket. A magyar hazáról beszélt és kérte őket, hogy legyenek hűek hozzá, ha távol élnek, akkor is.

Barátom még elmondta, hogy valamilyen dalárdának a klubja, azt nem említette, hogy melyik emigráns szervezethez tartozik, és a vezetőjét sem tudta megnevezni. A fogadáson kb. 200-300 fő volt jelen. Az idősebbek 1929-30-as években mentek ki Argentínába, a második, harmadik generáció már nem nagyon beszél a magyar nyelvet, a hivatalos spanyol nyelvet beszélik. [...]

Ellenséges tartalmú propagandaanyag terjesztése nem volt. Tudomása szerint levél vagy üzenet továbbítására a küldöttség tagjai közül senkit nem kértek meg.

Jelzet: ÁBTL 3.1.2 M-38117 34-35.

Címkék:

[állambiztonság](#) ^[2]

[besúgó](#) ^[3]

[labdarúgás](#) ^[4]

[bunda](#) ^[5]

[jelentés](#) ^[6]

Kiadás: 10. évfolyam (2010) 2. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/politika/labdarugo_vilagbajnoksagok_es_allambiztonsag_a_kadarkorszakban.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/politika/labdarugo_vilagbajnoksagok_es_allambiztonsag_a_kadarkorszakban.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/allambiztonsag>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/besugo>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/labdarugas>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/bunda>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/jelentes>